

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 35.

Lýsingarprisur fyri litteglu: 30 øyr. á forsiðuni,
20 øyr. á 3. og 4. síðu. Við stórra lýsingum fæst
avsláttur í prísinum.

Leygardagin 27. august 1938.

Kostar kr. 1,50 fjórðingsárið + Porto. Blaðið
verður bilagt á posthúsinum, brævasvarstøðum
og skrivstovuni. Telf. 143.

12. árg.

MARIA JACOBSEN av Glyvrur,

sum 11-ára gomul leyp á sjógv eftir einum smádreingi og í evstu stund bjargaði lívi hansara,
og sum í fjør svam av Økrum til Vágs,

hevur svomið Nólsoyarfjørð!

Mangan hava hurrarópinu dunað frá túsund-
tals røddum á kaiuni og brimgarðinum í Havn,
men ongatið hjartaligari, enn tá Maria Jacobsen
svam inn um brimgarðshøvðið síðsta sunnudag.

Hin lítliðlátaða, smædna 19-
ára gamla Maria Jacobsen av
Glyvrur skrivaði til Havnar at
biðja fólk fyri eina eina
svimjing um Nólsoyarfjørð. Hon
var so heskeðin, at hon helst
vildi, at eingin visti av hesi
svimjiroynd síni. Men tað var
kortini alt í einum um allan
býin, og flest øll hildu tað vera
synd í hesi ungu gentu at skula
vogna nakað so ómøguligt sum
at berjast móti hinum harða og
tvøra rákinum á fjørðinum.
Menn mettu, hvaðani størsti
møguligleikin var fyri at vinna
tørvur um fjørðin, og hvør tíð
á degnum var best hóskandi at
byrja svimjingina.

Ymsar vóru meiningarnar, og
sjálvandi vóru mangir menn, ið
hildu, at Maria hevði valt sær
ógviliga óhóskandi tíð til svimj-
ing sína, og plássið, hon byrjaði
frá, var heldur ikki hildið at
vera væl valt. Men Nólsoyingar,
ið lagt høvdu henni ráðini, vistu
betur. Og gentan vildi sjálf
svimja tvøran fjørðin — ikki
frá Stongini, ið menn hildu
hóska betur í streymi.

Hon svimur.

Klokkan 4te fór Maria Jacob-
sen úti undir sunnara bøgard-
inum í Nólsoy — væl smurd
við feitt og grafit. Nakað av
vindvág var beint ímóti, og
gjordi hetta henni svimjingina
tyngri. Aldurnar lægdu so javnan
yvir hana, og so við og við tóku
teir feittid av andlit hennara
— eisini av ørmunum fór tað
nakað skjótt, so hon mátti tola
beiskan kulda, ikki vóru meir
enn slak 8 hitastig í sjónum.

Streymurin tók hana væl
norður um Nólsoyarbygd, og
menn mettu, at tá vestfallið kom
upp, mundi tað fara at taka
hana við sær suður gjøgnum
fjørðin, so hon ikki vann upp
Streymoynna; men so varð ikki.
Hon var idnari og treystari enn

sum so, at hon fór á vestfallið.

Komin miðskeiðis á fjørðin
stilti hann av, og var hetta henni
ein góð hjálp.

Á Skansavegnum gingu fólk í
hópatali og eygleiddu hana —
ella rættari sagt bátarnar, tí
Mariu kundu tey sjálvsagt ikki
sigggja. Stórir var spenningurin
millum fólk, og tosað varð aftur
og fram um, um hon nú var
fór fyri at vinna fjørðin ella
ikki. Flestir harmaðu henni;
teir ivadust ikki í, at hon mátti
gevast, áðrenn hon hevði vunnið
upp land. Men øll untu hesi
djørvu gentu at rokka á mál
og vónaðu, at Foroyingar í
henni máttu fáa eina svimji-
gentu, sum teir kundu vera
ernir av.

Nógvir bátar fylgdu Mariu
um fjørðin.

Soleiðis var skipað fyri svimj-
ingini, at ein bátur róði undan
gentuni og visti henni, hvørja
leið hon átti at halda — á
hesum báti vóru Nólsoyingar,
væl kendir við streymviðurskiift-
ini. Á øðrum bátnum, ið róði
tætt í hølunum á henni, var
Poul E. Petersen, svimjileari og
ítróttarinspektørur. Hann
skuldi, um henni barst nakað
á, í stundini leypa út eftir henni.
Hann hevði línu á sær. Triðji
báturin, ið fylgdi gentuni, var
»Reyði Krossur« við tveimum
læknum og sjúkrasystur umborð.
Umframt hesar bátar fylgdi henni
ein hópur av bátum ymsa staðni
frá, t. d. úr Havn, Nólsoy og
innan av Skálafirði, so tað ná
sigast, at henda svimjiroynd
vakti miklan eftirans millum fólk.

Hon nærkast Havnini.

Tað gekk ikki, sum flest øll
høvdu væntað, at vestfallið, tá
tað kom upp, fór at taka hana
suður um Havnina. Tað koyrdi
hana sjálvandi skjótt oman aftur
gjøgnum fjørðin; men tað var
so eidasort, at tað órogvandi

hana, hon svam so javnt og
áhalddandi móti Streymoyarland-
inum, sum var hetta hennara
dagligi farvegur. Og hon kom,
sum ætlanin var, snórbeint inn
á brimgarðshøvðið.

Tá hon nam land innanfyri
brimgarðin, var klokkan farin
av 7^{1/2}, og hevði hon sostatt
svomið Nólsoyarfjørð í stívar 3
tímar og 1 korter. Ongatið hvíldi
hon, ja, ikki so mikið sum
minkaði ferðina, og tóktist hon
at vera ómód, tá hon lendi.
Tvær ferðir leyp ein donsk
kvinna úti og fylgdi henni —
fyri at stuðla henni til og geva
henni moralska meg at halda á.

Mikil fagnaðarrómur.

Áskoðararnir vóru nógvir,
brimgarðurin var aldeilis av-
takin — har vóru neyvan færri
enn 2000 menniskju — og tá
Maria Jacobsen nærkaðist so
mikið, at fólk væl sóu hana við
berum eygum, skar henda stóra
mannamúgva í at rópa hurra
fyri henni, og hornblástramenn
heilsaðu henni við ljómandi
musikki.

Tá hon hevði nomið land,
tóktust fagnaðarrópinu ongan
enda at vilja taka. Menn hjálptu
henni á land, og W. Petersen,
bráðfengis býráðsformaður, helt
eina vakra fagnaðarroðu fyri
henni. Her varð eisini ein vakur
silvursteypur, ið »Tingakrossur«
hevði sett út til tann fyrsta, ið
svam Nólsoyarfjørð — rættur
henni.

Henda djarva svimjigenta,
sum við treysti og idni hevði
vunnið yvir streymi og kulda
og svomið henda langa tein,
tóktist ikki reidiliga duga at
taka móti øllum hesum fagnaði,
henni varð veittur, tað sá út,
sum hevði hon væntað, at fólk
ikki vildu varnast bragd henn-
ara, ella at tey í minsta lagi
ikki fóru at halda tað vera vert
at gera nakað stórvegis útav.
Men tað klæddi henni væl at
vera so smæin og lítliðlátað,
og fólk varnaðust tað og gledd-
ust yvir tað. — Tað klæðir
altíð Foroyingum at vera lítlið-
látaðir, sjálvt aftaná útint brogd,
og helst tá.

Maria Jacobsen varð undir
dunandi fagnaðarrópum borin í
»gullstóli« inn eftir kaiuni til
ein bil, ið flutti hana heim á
Sjómannsheimið til eitt heitt
bæd. Einans ferð smilkaðist hon
á ferðini inn eftir bryggjuni —
tá bar hon eyga við einhvønn,
hon kendi í mannamúgvuni.

Tórshavnar býráð fagnar henni og veitir henni heiðursgávu.

Tórshavnar býráð hevði boðið
henni til eina lítla veitslu kl. 10
á kvöldi. Og, ið at hon ikki var
meir enn liðug við at tváa feitt
og grafit av sær, kom hon
stundisliga, so frísk og ómód á
at lita, sum hevði hon aldri
sæð Nólsoyarfjørð og enn minni
svomið hann sama dagin.

Ymsir hildu roður fyri henni,
og var annars dúgliga prátað,
meðan kaffið varð drukkið.
Býráðið hevði longu áðrenn
hesa samkomu samtykt at veita
henni eina lítla peningagávu
sum heiðursprógv, og W. Peter-
sen fekk henni býráðsins vegna
ein konvolutt við 200 kr. f.
Blómtyssini streymaðu inn
til hana, og hon takkaði hjarta-
liga fyri tann blíðskap og tað
hjálpseni, ið sýnt henni varð
allastaðni.

Tvær ferðir enn fagnað av mannamúgvuni.

Úttanfyri býráðið var hópur
av fólk komin saman, og horn-
blástramenn fagnaðu henni
eisini her við tóuleiki. Manna-
múgván kravdi at fáa hina djørvu
kvinna at sigggja, og tvær
ferðir mátti hon fara út á trapp-
una, og báðar ferðir varð hon
stórliga fagnað av mannfjöldini.

Mánadagin kl. 4 s. p. fór hon
við »Tróndie« inn á Glyvur.
Fólk vóru ótroystiligi í at fagna
henni. Og bryggjan var full av
fólki, ið enn eina ferð vildu
sigggja hana og heiðra hana fyri
hennara stórbragd. Meðan hurra-
rópinu dundu fyri henni, stóð
hon svinn og smæin umborð.

»Tróndur« legði frá landi, og
Maria Jacobsen av Glyvrur, ið
svam Nólsoyarfjørð, fór av

Havnini, meðan fagnaðarrópinu
dundu hvøll.

— Hon fór, meiri fagnað enn
nøkur drottning.

Vit ynskja Mariu Jacobsen
hjartaliga til lukku við hesum
bragdi. Men vit vilja samstundis
minna hana á, at við bragdi
sínun er hon komin at standa
á odda í føroyskum ítrótti, og
tað ber eftir okkara hugsan, sína
stóru ábyrgd í sær. Men vit vóna,
at hon vil vera fór fyri við
einum góðum fyridømi at leiða
føroyskan ítrótt — fyrst og fremst
svimjing — fram á hina rættu
leiðina.

Eina ferð enn, Maria: Hjarta-
liga lukku við hesum bragdi og
góða eydnu í komandi døgum!

Skulu føroyskir arbeidarar fylkjast við starvsbrøðrum í øðrum londum?

Fáir av Føroyalands gestum
hava verið so nógv umtalaðir
sum harra Chr. Jensen, for-
maður fyri »De samvirkende
Fagforbund i Danmark«. Øll
afturhaldsbløðini reistust á aftur-
beini og bardust sum villmenn
(fyri ikki at siga villdjór) móti
hesum ræðuliga manni, sum
kom til Føroya. Um hetta er
longu so nógv skrivað, at eg
skal ikki dvølja leingi við
bláðskrivning afturhalds-
manna.

Tað, ið eg her vil nerta við,
er ein røða, sum Erlendur Pa-
tursson hevur hildið ólavøku-
aftan í Tórshavn, har hann m.
a. sigur, at danskir arbeidarar
eru interesseraðir í teim ymsu
fyrirtokum hjá danska statinum
og donskum kapitalistum her í
Føroyum, t. d. hevur ein donsk
socialdemokratisk »Brændsels-
forening« sett nógvar pengar í
partafelagið Føroya kol. Hetta
ætlað harra Patursson at nýta
sum skrymsl fyri at ræða for-
oyskar arbeidarar. Hann trýr,
at teir standa so lágt — ment-
unnarliga sæð — at teir ikki
skilja, hví teirra donsku brøður
royna at skjóta pening inn í